

Високоспеціалізована медична допомога стане доступнішою для киян

6 грудня 2017 р. у Києві підписано Договір про співробітництво (партнерство) між Національною академією медичних наук (НАМН) України та Департаментом охорони здоров'я виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації — КМДА). Свої підписи під документом, який передбачає низку спільних системних заходів, спрямованих на суттєве підвищення доступності високоспеціалізованої медичної допомоги для мешканців столиці, поставили **Віталій Цимбалюк**, президент НАМН України, академік НАМН України, повний кавалер ордена «За заслуги», заслужений діяч науки і техніки України, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки та премії Кабінету Міністрів України, та **Валентина Пінзбург**, директор Департаменту охорони здоров'я КМДА, доктор медичних наук, заслужений лікар України, кавалер ордена княгині Ольги III ступеня. В обговоренні стратегічних шляхів та першочергових кроків започаткованої співпраці також взяли участь **Микола Тронько**, віце-президент НАМН України, академік НАМН України, заслужений діяч науки і техніки України, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, директор ДУ «Інститут ендокринології та обміну речовин ім. В.П. Комісаренка НАМН України», та **Igor Шкробанець**, професор, доктор медичних наук, заслужений працівник охорони здоров'я України, начальник лікувально-організаційного управління НАМН України.

Плідна зустріч у Департаменті охорони здоров'я КМДА (зліва направо): М.Д. Тронько, В.І. Цимбалюк, В.Г. Пінзбург

Шляхом підписання договору сторони засвідчили обопільну налаштованість на активне узгоджене співробітництво у сфері поліпшення здоров'я населення м. Києва, — зокрема, створення умов рівноправного й справедливого доступу громадян до медичних послуг, забезпечення столичних мешканців за відповідними медичними показаннями високоспеціалізованою медичною допомогою на рівні сучасних досягнень медичної науки і практики згідно зі стандартами діагностики та лікування в наукових установах НАМН України й лікувально-профілактичних закладах, які надають третинну медичну допомогу.

Водночас загальнодержавно-нормативні засади започаткованого партнерства закладаються у тому, що Програмою діяльності Кабінету Міністрів України, затвердженою Постановою Верховної Ради України від 11 грудня 2014 р. № 26-VIII, та Стратегією сталого розвитку «Україна — 2020», затвердженою Указом Президента України від 12 січня 2015 р. № 5/2015, реформу охорони здоров'я визначено одним із пріоритетних напрямів державної політики. Мета — кардинальне та комплексне реформування цієї сфери, спрямоване на створення системи охорони здоров'я, орієнтованої на пацієнта, спроможної забезпечити медичне обслуговування всіх громадян України на рівні розвинутих європейських держав. При цьому також враховано Основи законодавства України про охорону здоров'я й державну стратегію реформ в сфері охорони здоров'я, а також взято до уваги ратифіковану Україною Європейську хартію місцевого самоврядування та Концепцію реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні.

Для виконання положень договору сторони визначили такі напрями співробітництва:

- забезпечення населення м. Києва високоспеціалізованою медичною допомогою за медичними показаннями відповідно до сучасних досягнень медичної науки і практики та згідно зі стандартами діагностики і лікування в наукових установах НАМН України за рахунок коштів державного бюджету в межах видатків, передбачених НАМН України на відповідний рік, та, без обмежень, за рахунок інших не заборонених законодавством фінансових надходжень;
- організація спільних програм та заходів НАМН України та Департаменту охорони здоров'я КМДА і закладів охорони здоров'я, що засновані на комунальній власності територіальної громади м. Києва, з метою системного, комплексного, науково обґрунтованого медичного забезпечення учасників антитерористичної операції, за наявності медичних показань, в установах НАМН України;
- здійснення організаційних заходів щодо направлення мешканців м. Києва до наукових установ НАМН України відповідно до встановленого для кожної установи НАМН України порядку, що враховує інтереси хворого;
- створення системи оперативного та планового консультування співробітниками НАМН України хворих у закладах охорони здоров'я, що засновані на комунальній власності територіальної громади м. Києва;
- вдосконалення організаційних засад забезпечення наступності у лікуванні, реабілітації та диспансерного спостереження пацієнтів за місцем проживання, які лікувалися в установах НАМН України;

- залучення Департаменту охорони здоров'я КМДА і закладів охорони здоров'я, що засновані на комунальній власності територіальної громади м. Києва, до спільної з НАМН України наукової роботи, клінічних досліджень тощо, впровадження в практику закладів охорони здоров'я, що засновані на комунальній власності територіальної громади м. Києва, сучасних наукових досягнень установ НАМН України, нових діагностично-лікувальних технологій;
- розробка індивідуальних стратегій для розвитку та оптимізації третього рівня надання медичної допомоги в закладах охорони здоров'я, що засновані на комунальній власності територіальної громади м. Києва;
- формування пропозицій та надання консультацій з питань організації якісної медичної допомоги в рамках реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні;
- консультування з впровадження сучасних технологій стандартизації медичної допомоги, діагностики, клінічних протоколів та настанов лікування, організації системи технічного регулювання відповідно до директив та стандартів Європейського Союзу та раціоналізації медичних послуг;
- формування багатоканальної системи фінансування сфери охорони здоров'я (зокрема медичне страхування, міжнародні кредити, лікарняні каси, платні послуги тощо);
- формування пропозицій про здійснення державного/приватного партнерства щодо закладів охорони здоров'я державної або комунальної власності, які потребують підвищення якості медичного обслуговування, за допомогою залучення фінансових та інвестиційних ресурсів;
- аналіз та розробка відомчих актів, документів, пропозицій щодо реалізації відповідних проектів та програм розвитку медицини м. Києва;
- проведення та організація семінарів, конференцій, тренінгів та інших заходів із залученням широкої громадськості, засобів масової інформації тощо.

Згідно з низкою прикінцевих положень угоди, вона укладена на невизначений строк і набула чинності одразу з моменту її підписання сторонами, які зобов'язалися будувати свої взаємини у процесі досягнення поставлених цілей і реалізації спільних завдань на основі рівноправності, чесного і добросовісного партнерства, захисту інтересів один одного.

Як зазначив академік **В.І. Цимбалюк**, близько 64% смертності зумовлюють серцево-судинні захворювання, — водночас, згідно з результатами аналізу, проведеного фахівцями профільних науково-клінічних установ НАМН України, цей показник можна різко знизити, максимально наблизивши (як у часі, так і у просторі) надання пацієнтові високоспеціалізованої медичної допомоги. Академічні інститути працюють у режимі 24/7 і готові зробити все від них залежне, щоб показники смертності при гострому коронарному синдромі, інших ургентних видах кардіоваскулярної патології було знижено до того рівня, який є середньостатистичним для Німеччини, Чехії, інших країн Європейського Союзу. Використання «золотої години» для проведення тромболітизу, аортокоронарне шунтування, стентування — запорука досягнення вищезазначеної мети. Однак це вимагає цілого комплексу організаційно-технічних заходів для забезпечення досконалої «ургентної медичної логістики», — і у цій справі не обійтись без активної участі органів охорони здоров'я на місцях. На переконання очільника академії, саме столиця має найбільше можливостей продемонструвати взірець такого підходу іншим регіонам України. Тим більше, що саме у Києві розташовано провідні кардіологічні державні установи, дві з яких належать до системи НАМН України — Національний науковий центр «Інститут кардіології імені академіка М.Д. Стражеска НАМН України» (директор — віце-президент НАМН України, академік НАМН України В.М. Коваленко) і Національний інститут серцево-судинної хірургії імені М.М. Амосова НАМН України (директор — академік НАМН України В.В. Лазоршинець).

«Цими передовими клініками здобуто блискучі досягнення, опановано найсучасніші високотехнологічні оперативні методики та найефективніші методи консервативного ведення про-

фільних хворих. Наші інститути-флагмани вийшли на показники діяльності кращих кардіоцентрів Європи й світу, а за деякими позиціями навіть перевершили їх. Тож саме у царині подолання тягаря серцево-судинної патології я вбачаю поле для найбільших проривів, яких академія може досягти разом з містом», — підкреслив очільник НАМН України.

За словами **В.Г. Гінзбург**, основні пункти договору визначають порядок лікування киян у закладах охорони здоров'я третинного рівня, підпорядкованих НАМН України. Угодою передбачено здійснення організаційних заходів щодо направлення мешканців Києва до академічних наукових установ, створення системи оперативного та планового консультування співробітниками НАМН України хворих киян, вдосконалення організаційних засад забезпечення наступності у лікуванні, реабілітації та диспансерному спостереженні за місцем проживання пацієнтів, пролікованих в установах НАМН України. «Ми чітко й послідовно йдемо шляхом покращення якості надання медичної допомоги. І намагаємося робити це рівноцінно у всіх напрямках: на первинній ланці, у діагностиці, профілактиці тощо. У даному випадку йдеться про професійне партнерство, яке має працювати на наближення до мешканців столиці високоспеціалізованої медичної допомоги. У Києві майже ідеальні умови для плідної співпраці лікарів-практиків і науковців насаперед тому, що в нашому місті зосереджена велика кількість профільних науково-клінічних інститутів. І ми будемо у повну силу використовувати ці унікальні можливості для збереження, повернення та підтримки здоров'я киян», — наголосила керманіч столичної медицини.

Розширюючи коло розглядуваної проблематики у перспективному контексті, академік **М.Д. Тронько** загострив увагу присутніх на питанні йодододфіциту — однієї з основних причин неповноцінного розвитку дитини, що посідає третє місце у списку біологічних і психологічних ризиків, з якими стикаються діти. Згідно з даними Міністерства охорони здоров'я України, близько 80% українських дітей мають ризик виникнення йодододфіциту. Щорічно народжується близько 300 тис. дітей, не захищених від незворотних наслідків, викликаних дефіцитом йоду. Дослідження, проведені науковцями ДУ «Інститут ендокринології та обміну речовин ім. В.П. Комісаренка НАМН України» за підтримки Всесвітньої організації охорони здоров'я, засвідчили, що йодододфіцит різного ступеня тяжкості притаманний населенню всієї території України, у тому числі м. Києва та Київської області. «Впевнений, що ті можливості плідної співпраці між установами НАМН України та столичною системою медичного забезпечення, які сьогодні озвучили Віталій Іванович Цимбалюк та Валентина Григорівна Гінзбург, не обмежаться сферою кардіології. Нехай серед наших наступних спільних кроків буде консолідація колегіальних зусиль у царині подолання йодододфіциту (адже здорові діти сьогодні — це запорука здоров'я прийдешніх поколінь), а також цукрового діабету, інших видів ендокринної патології. Системна співпраця між наукою і практикою у цій сфері вкрай необхідна», — переконаний віце-президент НАМН України.

Підсумково зауважимо, що принципово задекларований і предметно здійснюваний НАМН України курс на якнайповніше задоволення потреби населення — насамперед на місцях — у висококваліфікованій, високоспеціалізованій та високотехнологічній медичній допомозі є цілеспрямованим, системним та послідовним. Зокрема, як ми вже повідомляли, 13 листопада 2017 р. президентом НАМН України академіком В. Цимбалюком та губернатором Київщини Олександром Горганом було підписано Договір про співробітництво (партнерство) між НАМН України та Київською обласною державною адміністрацією. Тож, вочевидь, варто чекати на подальше розширення поступу, який НАМН України здійснює назустріч пацієнтам у регіонах нашої держави.

*Пилип Снігирьов,
фото Сергія Бека*